

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górka

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko D. P.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego D. P. na rzecz powoda (...) S.A. z

siedzibą we W. kwotę 3 347,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami, a od

dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, od dnia 24

października 2014 r. do dnia zapłaty

2. Zasądza od pozwanego D. P. na rzecz powoda (...) S.A. z

siedzibą we W. kwotę 117 zł tytułem kosztów procesu

Sygn. akt IV P 65/16

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą we W. wniósł przeciwko pozwanemu D. P. o zapłatę kwoty 3347,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 24.10.2014 r. w postępowaniu upominawczym. W uzasadnieniu pozwu powodowa spółka wskazała, że każdy pracownik sklepu (...) S.A. w dniu rozpoczęcia pracy, po przeprowadzeniu inwentaryzacji w danym sklepie (...) S.A., podpisuje umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie. Przy każdej kolejnej inwentaryzacji umowa taka jest podpisywana ponownie, zaś pracownicy rozliczani za poprzedni okres. Pozwany zatrudniony był w sklepie (...) S.A. w M. w okresie od 21.05.2012 r. do 07.06.2014 r. W okresie zatrudnienia pozwanego, w sklepie w którym był zatrudniony miały miejsce 3 inwentaryzacje sklepu spółki (09.04.2013, 31.10.2013, 12.05.2014), w których stwierdzono niedobór mienia spółki. W wyniku wyliczeń komisji inwentaryzacyjnych pozwany został obciążony łączną kwotą 3347,73 zł. Spółka wezwała pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty. Pomimo upływu terminu określonego w wezwaniu do zapłaty, pozwany do dnia dzisiejszego nie uregulował dochodzonej kwoty.

Pozwany w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniach sprzeciwu pozwany podał, iż inwentaryzacje przeprowadzono z naruszeniem obowiązujących przepisów, brak było prawidłowego powierzenia mienia z obowiązkiem wyliczenia się. W okresie zatrudnienia wielokrotnie na terenie sklepu i zaplecza z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz przebywały osoby z kierownictwa wraz z członkami rodziny, bez asysty, nie objęte umową o wspólnej odpowiedzialności materialnej. Pozwany nie miał wpływu na wyliczenia komisji inwentaryzacyjnej.

Sąd ustalił co następuje :

Pozwany D. P. był zatrudniony w powodowej spółce (...) S.A. z siedzibą we W. od 21.05.2012 r. do 07.06.2014 r. na stanowisku kierownika sklepu w M. przy ul. (...) ostatnio na stanowisku sprzedawcy.

(bezsporne).

Pozwany 24.05.2012 r. i 9.04.2013 r. podpisał umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej po przeprowadzeniu inwentaryzacji mienia i kasy na dzień 24.05. 2012 r. i 9.04.2013 r.

(dowód: umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej k.65-68).

W dniach 9.04.2013 r. 31.10.2013 r. i 12.05. 2014 r. została przeprowadzona inwentaryzacja (spis z natury) w sklepie (...) w M., w której pracował pozwany, przez zewnętrzną komisję inwentaryzacyjną. Z protokołu rozliczeń inwentaryzacyjnych z 17.09.2013 r. nr (...) wynika niedobór w mieniu w kwocie 3.506,65 zł i niedobór kasowy w kwocie 3752,30 zł łącznie 7258,95 zł, z protokołu nr (...) z 21.11.2013 r. wynika niedobór w kwocie 7191,69 zł natomiast z protokołu nr (...) z 22.05.2014 r. wynika niedobór w kwocie 635,06 zł.

(dowód : protokoły rozliczeń k. 58, 61 i 64).

Pozwany 9.04.2013 r. i 31.10.2013 r. jako osoba materialnie odpowiedzialna złożył oświadczenie, że wszystkie dowody przychodu i rozchodu zostały przekazane do księgowości i w chwili rozpoczęcia spisu z natury ujęte w ewidencji ilościowej.

(dowód: oświadczenia pozwanego k.59 i 62v).

Pozwany 31.10.2013 złożył pisemne oświadczenie jako osoba materialnie odpowiedzialna, że nie rości żadnych pretensji i nie wnosi uwag do komisji inwentaryzacyjnej w zakresie ilości i jakości zinwentaryzowanych składników majątkowych.

(dowód: oświadczenia pozwanego k.62).

Powodowa spółka wystawiła powodowi noty obciążeniowe z 28.01.2014 r. na kwotę 1814,74 zł, z 31.03.2014 r. na kwotę 1405,98 zł i z 30.09.2014 r. na kwotę 127,01 zł.

(dowód: noty obciążeniowe k.57, 60 i 63).

W sklepie, w którym pracował pozwany głównym zabezpieczeniem był alarm, który był włączany po zakończeniu pracy, nie było ochrony ani kamer. Do sklepu prowadziły dwa wejścia zamykane na podwójne zamki. Na jednej zmianie pracowało trzech pracowników. Duży sprzęt nie był zabezpieczony czujnikami, w gablotach znajdowały się droższe telefony, tablety, gry. Laptopy były zabezpieczone stalowymi linkami lub plastikowymi nakładkami. Gabloty szklane były zamykane na klucz a drobny sprzęt nie był zabezpieczony linkami ani chipami. Kosze ze sprzętem promocyjnym stały w pobliżu kasy. Pracując przy komputerze podczas sprzedaży ratalnej czy gotówkowej można było mieć częściowy kontakt wzrokowy z klientem w drugiej części sali, bo do niej prowadziły poszerzone drzwi z dwóch stron, a pośrodku stała ściana. W drugiej części sali stał duży sprzęt RTV i AGD. W sklepie miały miejsce sytuacje, że kierownik wchodził na zaplecze gdzie towar był trzymany na zwykłych szafkach, drzwi ze sklepu do magazynu miały

stary zamek. Jeżeli było zapotrzebowanie na dany towar do innego sklepu to kierownik regionalny brał ten towar ze sobą, a dopiero po jakimś czasie zaznaczał w systemie, że towar został przeniesiony do innego sklepu. Osoby nie odpowiedzialne materialnie same znajdowały się na magazynie np. kierownik regionalny, który używał tylnych drzwi wychodząc do służbowego samochodu. Kierownik tymczasowy, menadżer sklepu przez miesiąc nie miał podpisanej odpowiedzialności materialnej i miał on wgląd do komputera i do wszystkich dokumentów. Kierownik regionalny przebywał sam w magazynie, a czasami nawet sprzedawał towar. Pracownicy byli obecni w czasie spisowania towarów. Po kilku dniach przychodził protokół rozliczenia inwentaryzacji. Po każdej inwentaryzacji pracownicy mieli pięć dni na wyjaśnienia i przysyłano protokół.

(dowód: zeznania świadków k.77-79, I. S. od 00:06:43 do 00:17:41, J. C. od 00:18:04 do 00:32:50, K. K. od 00:32:59 do 00:43:47, M. K. od 00:43:57 do 00:57:17).

Sąd zważył co następuje :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści przepisów art. 124 k.p. i 125 k.p. pracownik odpowiada w pełnej wysokości za szkodę w mieniu powierzonym mu z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia się. Podstawą odpowiedzialności pracownika przewidzianej w powyższych przepisach jest zawarcie umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej z pracodawcą oraz faktyczne i prawidłowe powierzenie mienia pracownikom. Prawidłowe powierzenie mienia polega na takim powierzeniu go pracownikowi by mógł dysponować mieniem oraz przy należytej staranności zabezpieczyć je przed dostępem osób niepowołanych i utrzymać w stanie zgodnym z jego przeznaczeniem.

Warunkiem niezbędnym i koniecznym powstania odpowiedzialności materialnej jest prawidłowe powierzenie mienia, na ogół na podstawie prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej. Dowodem przejęcia mienia jest zawsze potwierdzenie odbioru jego składników podpisem pracownika (por. wyr. SN z 25.09.1985 r. IV PR 200/85, OSNCP 1986 nr 4 poz. 84).

Stosownie do treści przepisu art. 291 § 2 k.p. roszczenia pracodawcy o naprawienie szkody, wyrządzonej przez pracownika wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, ulegają przedawnieniu z upływem 1 roku od dnia, w którym pracodawca powziął wiadomość o wyrządzeniu przez pracownika szkody, nie później jednak niż z upływem 3 lat od jej wyrządzenia.

W rozpatrywanej sprawie nie był kwestionowany przez pozwanego fakt prawidłowego powierzenia pozwanej mienia, podpisania umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej z 24.05.2012 r. i 9.04.2013 r. , czy prawidłowego przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji wynikających z protokołów nr (...) z 17.09.2013 r., nr (...) z 21.11.2013 r. i nr (...) z 22.05.2014 r.

Przy zastosowaniu wspólnej odpowiedzialności za powierzone mienie, pracodawca jest w zasadzie zwolniony od konieczności dowodzenia, że szkoda powstała z winy pracownika, gdyż obowiązuje tu zasada domniemanej winy pracownika za zaistniałą szkodę. (por. wyr. SN z 27.05.1999 r. OSNP z 2000 r. , nr 18, poz. 680). Z faktu bowiem, że mienie zostało prawidłowo powierzone, wypływa wniosek, iż ujawnione w nim braki są następstwem zaniedbań pracownika.

Pracownik może zwolnić się od odpowiedzialności za szkodę jedynie, gdy wykaze, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a zwłaszcza wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia.

(...) odpowiedzialność za powierzone mienie opiera się na niedopełnieniu obowiązku należytej staranności w zakresie ochrony i dbałości mienia powierzonego pracownikowi przez pracodawcę do zwrotu lub wyliczenia się. Zgodnie z art. 124 § 3 k.p. pracownik może się uwolnić od odpowiedzialności za powierzone mienie, jeżeli wykaze, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków

umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia (wyr. SN z 19.6.1979 r., IV PR 164/79 z glosą M. Piekarskiego, PiP 1980, Nr 4, s. 170). Pracownik powinien udowodnić lub wykazać z wysokim prawdopodobieństwem, że szkoda w powierzonym mu mieniu z obowiązkiem wyliczenia się powstała na skutek zdarzeń od niego niezależnych (por.: wyr. SN z 7.3.2001 r., I PKN 288/00, OSNAPiUS 2002, Nr 23, poz. 570, wyr. SN z 20.10.2009 r., I PK 87/09, MoPr 2010, Nr 6, s. 307).

Ekskulpacja pracownika uzasadniona jest w takim rozmiarze, w jakim wykaże, że szkoda wynikła na skutek okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność (wyr. SN z 28.9.1977 r., IV PR 231/77; wyr. SN z 4.1.1978 r., IV PR 316/77, w: Ś., Kodeks, s. 269–270

Gdyż stosownie do treści art. 124 k.p. ekskulpacja pracownika uzasadniona jest w rozmiarze, w jakim wykaże, że szkoda wynikła na skutek okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność. Wykazanie przez pracownika, że nastąpiło przyczynienie się pracodawcy lub innej osoby do powstania szkody, prowadzi do częściowego uwolnienia się pracownika od odpowiedzialności.

Pozwany w toku postępowania nie wykazał, że cała szkoda lub jej konkretna część w mieniu powierzonym, wyniknęła z przyczyn od niego niezależnych, lub z winy jednego z pozostałych współodpowiedzialnych materialnie pracowników. Pracownik przyjmując mienie z obowiązkiem zwrotu lub do wyliczenia się zaciąga zobowiązanie sprawowania szczególnej pieczy nad tym mieniem. Uzasadnia to ponoszenie przez pracownika odpowiedzialności w pełnej wysokości za szkodę w mieniu powierzonym.

Pozwany nie wykazał też, iż w trakcie trwania stosunku pracy podjął jakiegokolwiek starania celem koniecznego według niego zabezpieczenia towaru oraz, że zgłaszał pracodawcy uwagi lub zastrzeżenia co do trybu przekazywania towaru do innych sklepów, braku możliwości właściwego nadzoru nad mieniem lub zasad pobytu kierowników regionalnego i tymczasowego w sklepie.

Ponadto nie każde utrudnienia w sprawowaniu pieczy nad powierzonym mieniem, nie gwarantujące należytego zabezpieczenia mienia, mogą stanowić okoliczność ekskulpującą pracownika od odpowiedzialności za szkodę. Pracownik jest bowiem obowiązany informować pracodawcę o zagrożeniach w zapewnieniu należytego zabezpieczenia powierzonego mu mienia i współdziałać z pracodawcą w celu stworzenia warunków zapewniających należyte zabezpieczenie tego mienia (tak: M. F. artykuł (...) 1999/7-8/28).

Pozwany w toku postępowania nie wykazał by on lub współodpowiedzialni materialnie z nim pracownicy nie mieli możliwości sprawowania pieczy lub występował brak warunków umożliwiających dopilnowanie powierzonego im mienia albo brak możliwości nadzorowania kierowników regionalnych czy doradców podczas pobytu w sklepie.

W świetle art. 124 § 3 k.p. nawet poważne uchybienia organizacyjne pracodawcy, pozostające w związku przyczynowym ze szkodą wyrządzoną przez pracowników materialnie odpowiedzialnych, nie uzasadniają ich całkowitej ekskulpacji. W takiej sytuacji pracownicy mogą być jedynie częściowo zwolnieni od odpowiedzialności za szkodę (wyr. SN z 26.9.1978 r., IV PR 199/78, w: Świątkowski, Kodeks, s. 270).

Pozwany podczas rozpoznawania niniejszej sprawy nie udowodnił również, iż wystąpiły uchybienia organizacyjne uzasadniające częściowe zwolnienie go od odpowiedzialności materialnej. Sklep posiadał po dwa zamki na drzwiach oraz alarm.

W ocenie sądu okoliczności dotyczące organizacji pracy w sklepie (...) w M. wynikające z wiarygodnych zeznań świadków I. S., J. C., K. K. i M. K. nie wskazują by pracodawca lub inna osoba przyczyniła się do powstania niedoboru lub by niedobór powstał w wyniku zdarzeń niezależnych od pozwanego.

Sam fakt braku ochrony podczas pracy sklepu, kamer czy bramek, gdy na zmianie pracowało zasadniczo trzech pracowników nie powoduje automatycznie, iż pozwany może uwolnić się od odpowiedzialności materialnej w całości a jeżeli w części, to w konkretnie jakiej.

W ocenie sądu tzw. duży sprzęt RTV i AGD nie wymagał osobnego zabezpieczenia, gdyż jego nieuprawnione wyniesienie ze sklepu nie mogło ujść uwadze pracowników. Mniejszy wartościowy sprzęt był zabezpieczony dodatkowo w zamykanej szklanej gablocie, lub zabezpieczony linkami stalowymi lub plastikowymi nakładkami. Natomiast drobny mniej wartościowy sprzęt znajdował się w pierwszej części sali i kasa znajdowała się obok wyjścia ze sklepu a w jej pobliżu stały też kosze z drobnym sprzętem promocyjnym. Zatem pracownicy odpowiedzialni materialnie mieli możliwość należytej pieczy na powierzonym im mieniem i dokumentacją księgową.

Również podczas pobytu w sklepie kierownika regionalnego czy tymczasowego menadżera sklepu pracownicy odpowiedzialni materialnie mogli sprawować nad nimi nadzór podczas przewożenia towaru do innego sklepu czy sprzedaży towaru podczas inwentaryzacji. Pozwany nie wykazał, też iż zwracał się do kierownika regionalnego o nie wychodzenie tylnym wyjściem bez nadzoru pracowników materialnie odpowiedzialnych lub by nie dokonywał sprzedaży podczas inwentaryzacji.

Pracownicy odpowiedzialni materialnie uczestniczyli w spisie towarów oraz mieli możliwość wniesienia uwag do rozliczenia inwentaryzacji.

Mając na uwadze powyższe rozważania sąd na podstawie przepisu art. 125 k.p. zasądził od pozwanego na rzecz powodowej spółki 3347,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasadzając od pozwanego na rzecz strony powodowej łączną kwotę 117 zł tj. 100 zł z tytułu zwrotu opłaty sądowej od pozwu i 17 zł z tytułu zwrotu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Z.

1. odnotować w kontrolce uzasadnień
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć powodowi z pouczeniem o apelacji
3. przedłożyć z apelacją, najdalej za 21 dni od wykonania

C., 18 listopada 2016 r.